Oğlan ve Derelerdeki Kerevitler
Aysel Banu YAVUZAL

Oğlan ve Derelerdeki Kerevitler

Aysel Banu YAVUZAL

Ben yeşil lastik çizmelerini giydi ve büyüteçini kaptı. Bugün onun ilk doğa kulübü gezisiydi! Patikadan aşağı koşup arkadaşlarıyla dere kenarında buluştu. Su sabah güneşinde pırıl pırıl parlıyordu ve Ben keşfetmek için sabırsızlanıyordu. Serin, berrak suda hangi minik canlıların saklanıyor olabileceğini merak etti.

Kulüp lideri Maya, elinde panosuyla derenin yanında duruyordu. Parlak sarı bir yağmurluk ve turuncu bir kova şapka giymişti. 'Bugün kerevitleri inceliyoruz,' dedi. 'Onlar taşların altında saklanan utangaç canlılardır.' Ben bir tane görebilmek umuduyla suya baktı. Büyüteçini ayarladı ve gülümseyerek öğrenmeye hazırlandı.

Doğa kulübü rehberi Bay Lee, yürüyüş sopası ve bez çantasıyla geldi. Geniş kenarlı bir güneş şapkası ve sevecen bir gülümsemesi vardı. 'Kerevitlerin nefes almak ve büyümek için temiz suya ihtiyacı var,' diye açıkladı. 'Dere kirli olursa yaşayamazlar.' Ben koyu kahverengi gözleri merakla faltaşı gibi açılmış halde dikkatle dinledi. Bu küçük canlılara yardım etmek istiyordu.

Bay Lee grubu derenin sığ bir yerine götürdü. 'Altında biraz boşluk olan taşlara bakın,' dedi. 'Kerevitler saklanmayı orada sever.' Ben diz çöktü ve pürüzsüz, ıslak bir taşı dikkatlice kaldırdı. Önce hiçbir şey görmedi. Sonra küçük bir canlı yan yan kaçtı! Pas rengi kahverengi bir kabuğu ve uzun antenleri vardı.

Ben şaşkınlıkla nefesini tuttu. 'Bir tane buldum!' diye bağırdı. Kerevit minik kıskaçlarını salladı ve yeniden saklandı. Maya panosuyla aceleyle yanına geldi. 'Harika iş, Ben!' dedi. 'Şimdi onu dikkatlice saymamız gerekiyor. Bak, sayfaya nasıl işaretliyorum.' Ben, Maya'nın bir sayı yazmasını izledi. Doğa kulübünün bir parçası olmaktan gurur duydu.

Maya, Ben'e kerevitleri rahatsız etmeden nasıl sayacağını gösterdi. 'Taşı nazikçe kaldırırız, kerevitleri sayarız ve sonra taşı tam eskisi gibi yerine koyarız,' diye açıkladı. Ben başını salladı ve kendisi denedi. Bir taşın altında üç kerevit buldu! Her birini dikkatlice saydı ve sayıyı kendi sayfasına yazdı. Kerevitler taşın altına geri kaçtı.

Sabah ilerledikçe Ben daha çok kerevit buldu. Bazıları küçüktü, bazıları daha büyüktü. Her birinin pas rengi kahverengi bir kabuğu ve sapların üzerinde minik siyah gözleri vardı. Ben kerevitlerin yalnızca suyun berrak olduğu taşların altında göründüğünü fark etti. Çamurlu yerlerde hiç bulamadı. 'Bu neden böyle?' diye sordu Bay Lee'ye.

Bay Lee berrak suyu işaret etti. 'Kerevitlerin nefes almak için temiz suya ihtiyacı var,' dedi. 'Su kirli olduğunda yeterince oksijen alamazlar. Büyümek ve yavru yapmak için de temiz suya ihtiyaçları var.' Ben pırıl pırıl dereye baktı. Temiz suyun kerevitler için bir yuva gibi olduğunu anladı. Onları güvende ve sağlıklı tutuyordu.

Maya, Ben'e suyu nasıl test edeceğini gösterdi. Küçük bir tüpü dereye daldırıp rengini kontrol ettiler. 'Temiz su daha çok kerevit demektir,' dedi Maya. 'Daha çok kerevit de balıklar ve kuşlar için daha çok yiyecek demektir.' Ben deredeki koca bir yaşam ağını hayal etti. Onu herkes için temiz tutmak istedi. Su testi sonuçlarını sayfasına yazdı.

Öğle vakti kulüp çimenli kıyıya oturdu. Ben derede yüzen plastik bir şişe fark etti. 'Bu buraya ait değil,' dedi. Bay Lee başını salladı. 'Çöpler suyu kirletebilir ve kerevitlere zarar verebilir,' diye açıkladı. Ben ve Maya eldivenlerini giydi ve şişeyi dikkatlice çıkardı. Birkaç başka çöp parçasını da topladılar.

Ben içinde sıcak bir mutluluk hissetti. Kerevitlere yardım ediyordu! Maya ona gülümsedi. 'Sen harika bir dere koruyucususun,' dedi. Ben'in aralıklı dişleri yüzünde kocaman bir gülümsemeye dönüştü. Berrak suya ve kerevitlerin saklandığı taşlara baktı. Her küçük özenin bir fark yarattığını biliyordu. Daha fazlasını yapmak istedi.

Bay Lee grubu topladı. 'Bugün hepiniz harika işler yaptınız,' dedi. 'Ama işimiz bitmedi. Başkalarına dereyi nasıl temiz tutacaklarını anlatabiliriz. İnsanlara çöp atmamalarını ve suyu berrak tutmalarını hatırlatabiliriz.' Ben elini kaldırdı. 'Aileme anlatabilirim!' dedi. Herkes alkışladı. Öğrendiklerini paylaşmak için bir plan yaptılar.

Eve dönerken Ben kerevitleri düşündü. Onları taşlarının altında güvende, temiz suda antenlerini sallarken hayal etti. Onlara yardım etmekten gurur duydu. Dereye bağlı tüm yaban hayatına yardım etmekten de gurur duydu. Temiz su herkes için önemliydi. Ben dereyi gözetlemeye ve başkalarına ondan bahsetmeye karar verdi.

Ertesi hafta Ben ailesini dereye getirdi. Onlara kerevitlerin yaşadığı yeri gösterdi. 'Suyu temiz tutmalıyız,' dedi onlara. Küçük kız kardeşi bir çöp parçası aldı ve Ben'in yüzü aydınlandı. Birlikte suyu kontrol ettiler ve birkaç kerevit saydılar. Ben kendini gerçek bir bilim insanı ve derenin bir dostu gibi hissetti.

Maya ve Bay Lee, Ben'le yine dere kenarında buluştu. Suyu test ettiler ve hâlâ temiz olduğunu gördüler. 'Dereyimiz sağlıklı,' dedi Maya. 'Ve kerevitler mutlu.' Ben pırıl pırıl suya bakıp gülümsedi. Temiz derelerin biyolojik çeşitliliği desteklediğini biliyordu. Tüm bitkiler ve hayvanlar yaşamak için temiz suya ihtiyaç duyuyordu. Doğa kulübünün bir parçası olmaktan mutluydu.

Güneş batarken Ben büyüteci boynunda, eve doğru yürüdü. Kerevitleri ve berrak dereyi düşündü. Herkesin dereleri temiz tutmaya yardımcı olabileceğini biliyordu. Çöp toplamak gibi küçük eylemler bile büyük bir fark yaratıyordu. Ben bir dere koruyucusu olmaktan gurur duydu. Bir sonraki doğa kulübü macerasını sabırsızlıkla bekliyordu.